

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VI. volebné obdobie

N á v r h

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z ... apríla 2015

k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 1490)

Národná rada Slovenskej republiky

žiada

vládu Slovenskej republiky

pripraviť a do legislatívneho procesu predložiť návrhy zákonov a iných opatrení legislatívnej a nelegislatívnej povahy, ktoré upravujú právne prostredie upravujúce problematiku reštrukturalizácie, zákazu účasti vo verejnom obstarávaní pre spoločnosti v reštrukturalizácii, úpravu platenia dani z pridanej hodnoty až po zaplatení faktúry, ako aj zákaz uzatvárania obchodných zmlúv so štátom pre osoby, ktoré sú užívateľmi výhod z podnikov v konkurze alebo v reštrukturalizácii, vyšetrowanie nekalých praktík súvisiacich s konkurzom a reštrukturalizáciou, atď. podľa prílohy, ktorá je priložená k tomuto uzneseniu.

Termín: do 30. júna 2015

Bratislava, apríl 2015

Jozef Kollar
ZURAS HIGOU

**Príloha k návrhu Uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky z ... apríla 2015
k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný
zákoník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
(tlač 1490)**

1. Vrátanie minulých ziskov ako nutná podmienka spustenia reštrukturalizácie

Novelizovať zákon o konkurze a reštrukturalizácii tak, aby nevyhnutnou podmienkou vstupu podniku do procesu reštrukturalizácie bolo vrátenie vyplatených ziskov za posledných päť účtovných období akcionármi naspäť do podniku.

Doposiaľ sa na Slovensku inštitút reštrukturalizácie často zneužíva tým, že vlastníci v priebehu niekoľkých rokov najprv spoločnosť vytunelujú, a potom sa zbavia záväzkov na úkor drobných, spravidla nezabezpečených, veriteľov. Zavádza sa preto pravidlo, že ak sa chce firma vyhnúť konkurzu a vstúpiť do reštrukturalizácie (čo je spravidla výhodnejšie pre majiteľov firmy), musia majitelia firme najprv vrátiť vyplatené zisky za posledných 5 účtovných období.

2. Vlastníctvo tovarov a služieb vznikne až zaplatením faktúry

Sfúňčiť inštitút prechodu vlastníctva tovarov a služieb na odberateľa novelou zákona o verejnom obstarávaní, ktorá bude obstarávateľom diel ukladať povinnosť vyžadovať od zhotoviteľov upraviť svoje zmluvné vzťahy s dodávateľmi tak, aby tento inštitút bol ich povinnou súčasťou.

V prípade, ak zhotoviteľ (napríklad firma, stavajúca diaľnicu) nezaplatí faktúry svojim dodávateľom, jeho dodávatelia sa v pomernej časti stávajú spoluvlastníkom takto zhotoveného diela. Obstarávateľ diela (napríklad NDS) bude musieť túto skutočnosť zohľadniť pri úhrade ceny za dielo. Pomernú časť hodnoty diela zaplatí obstarávateľ v takom prípade priamo subdodávateľovi (spoluvlastníkovi diela).

3. Platenie a vratky DPH len zo zaplatených faktúr

Zmeniť systém platieb dane z pridanej hodnoty a vracania nadmerných odpočtov DPH tak, aby sa viazali vždy na okamih úhrady faktúry.

V praxi to bude znamenať, že subdodávatelia nebudú musieť platiť štátu DPH z faktúr, ktoré nedostali uhradené, a naopak, zhotoviteľ si nebude môcť uplatniť nadmerný odpočet DPH, pokiaľ faktúru nezaplatil. Toto opatrenie má neutrálny dopad na okruh verejných financií.

4. Zavedenie povinnej minimálnej hranice výťažku z reštrukturalizácie

Novelizovať zákon o konkurze a reštrukturalizácii tak, aby nevyhnutnou podmienkou vstupu podniku do procesu reštrukturalizácie bolo dosiahnutie výnosu pre nezabezpečených veriteľov vo výške najmenej 50 %, alebo, ak je tento výnos nižší, najmenej vo výške dvojnásobku oproti očakávanému výnosu z konkurzu.

V praxi sa tak výrazne zníži motivácia dlžníkov zneužívať inštitút reštrukturalizácie na “vyčistenie” firmy od dlhov. Čiastočne sa aplikuje princíp, ktorý sa osvedčil v iných krajinách, napríklad v Českej republike.

5. Zákaz účasti vo verejnom obstarávaní pre firmy v reštrukturalizácii

Novelizovať zákon o verejnom obstarávaní tak, aby sa firmy, ktoré sú v procese reštrukturalizácie, nemohli zúčastňovať verejných obstarávaní až do jeho skončenia (rovnako, ako je tomu dnes pri konkurze).

V praxi sa tak zníži motivácia zneužívať inštitút reštrukturalizácie na “vyčistenie” firmy od dlhov.

6. Zákaz podnikania so štátom pre osoby, ktoré sú užívateľmi výhod z podnikov v konkurze alebo v reštrukturalizácii

Novelizovať zákon o verejnom obstarávaní tak, aby sa verejného obstarávania po dobu 3 roky nemohli zúčastňovať žiadne firmy, ktoré sú pod kontrolou osôb, ktoré sú väčšinovými majiteľmi (resp. konečnými užívateľmi výhod) firiem, ktoré sú v konkurze alebo v reštrukturalizácii, ak podnikajú v rovnakej oblasti.

V praxi by sa tak stalo, že majiteľ (resp. užívateľ konečných výhod) firmy, ktorá je v konkurze alebo v reštrukturalizácii, by sa nemohol zúčastňovať verejných obstarávaní ani cez žiadne ďalšie firmy, podnikajúce v rovnakej oblasti.

7. Pri veľkých stavebných zákazkách využívať žltý FIDIC

Prijat' nariadenie vlády, na základe ktorého sa pri obstarávaní veľkých stavebných zákaziek bude vždy postupovať podľa pravidiel tzv. žltého FIDICu. Pri tomto postupe je zhotoviteľ zodpovedný za spracovanie celého technického návrhu a preberá celú zodpovednosť za zhotovenie diela. Dodatky k zmluvám sú vylúčené.

Pravidlá žltého FIDICu pritom objednávateľovi umožňujú mať prehľad a kontrolovať subdodávateľské vzťahy zhotoviteľa, kontrolovať dodržiavanie režimu na stavenisku, a podobne.

8. Sťažit' “tunelovanie” firiem majiteľmi na úkor veriteľov

Novelizovať občiansky zákonník a trestný zákon tak, aby sa zaviedla širšia definícia zákonnej domnienky zlého úmyslu dlžníka pri podozrivom prevádzaní majetku a súvisiacich operáciách na úkor veriteľov a prísnejšie posudzovanie a trestanie pri poškodzovaní veriteľov.

Pomerne častou nekalou praktikou v podnikaní je tunelovanie vlastnej firmy na úkor dlžníkov. Môže sa tak diať napríklad uzatváraním zjavne nevýhodných obchodov, prevádzaním majetku firmy na iné osoby pred konkurzom a reštrukturalizáciou, alebo napríklad aj vytváraním “nových” záväzkov s cieľom zlepšovať vlastné postavenie v procese konkurzu alebo reštrukturalizácie. Pre skvalitnenie právnej úpravy odporovateľnosti právnych úkonov v Občianskom zákonníku je potrebné najmä objektivizovať zodpovednosť dlžníka za stav jeho majetku a spôsobilosť uspokojiť záväzky jeho veriteľov.

9. Investovať do odbornej prípravy vyšetrovateľov a sudcov

Pri konkurzoch a reštrukturalizáciách dochádza nezriedka i k nekalým praktikám a k prekročeniu hranice inštitútov trestného práva. Slovenské súdy, ale často i orgány činné v trestnom konaní (vyšetrovatelia, prokurátori) nezriedka ťahajú za kratší koniec v dôsledku nedostatočného ekonomického vzdelania najmä v oblasti posudzovania účtovných, finančných a daňových operácií.

Preto je nevyhnutné v celom procese posudzovania a postihovania nekalých podnikateľských praktík zlepšiť odbornú pripravenosť príslušníkov Policajného zboru (poverených policajtov, vyšetrovateľov) na útvaroch vyšetrovania ekonomickej trestnej činnosti, ako aj odbornú pripravenosť sudcov, ktorí majú rozhodujúce postavenie v procese konkurzu a reštrukturalizácie.